

Skadedyr i ærter

Bladlus er det vigtigste skadedyr i ærter. Anskaf feromonfælder, hvis du dyrker ærter med særlige kvalitetskrav.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Bladrandbiller

Bladrandbiller kan være et problem i fremspiringsfasen og de tidlige vækststadier. Den vejledende bekæmpelsestærskel er ét gnav pr. plante i gennemsnit. Markerne er nu så fremskredne, at bekæmpelse ikke længere er aktuel.

Skyggeviklere

Før blomstring skal der holdes øje med skyggeviklerens larver. De koksgrå larver, der udvokset er ca. 1,5 cm lange, vikler topskuddene sammen. Angreb er sjældent så kraftige, at bekæmpelse er nødvendig. Den vejledende bekæmpelsestærskel i ærter er 5-10 procent sammenviklede topskud. Til bekæmpelse kan anvendes godkendte pyrethroider, [se tabel 1](#). Brug små dråber for at nå ind til larverne. Ved begyndende blomstring er en bekæmpelse ikke længere aktuel.



Billede 1. Skyggeviklerens larve.

Bladlus

Ærterne er mest følsomme for angreb af bladlus i blomstringsperioden, hvor kraftige angreb kan medføre tab af blomster. Den vejledende bekæmpelsestærskel for ærtebladlus i blomstringsperioden er 15-20 pct. angrebne planter.

Når ærterne er afblomstrede, og bælgene har opnået fuld længde og begynder at svulme, skal der meget kraftige angreb til, før en bekæmpelse af ærtebladlus er rentabel. Den vejledende bekæmpelsestærskel på dette tidspunkt er 50 procent angrebne planter.

Bladlusene sidder ofte gemt omkring knopanlæggene i topskuddene. Ved undersøgelse af marken anvendes et fast underlag, hvorpå topskuddene bankes, så bladlusene slås løse. Bladlusene kan optræde meget uensartet i marken, så derfor skal flere steder undersøges.



Billede 2. Ærtebladlus er det vigtigste skadedyr i ærter. Bladlusene sidder ofte gemt i topskuddene omkring blomsteranlæggene.



Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Ærteviklere

- I **foderærter** er ærteviklere ("orm" i ærter) oftest uden betydning.
- I **konservesærter** og **plukærter** forårsager larverne en alvorlig kvalitetsforringelse.
- I **konsumærter** kan en bekæmpelse også være aktuel. Omkostninger til sprøjtning (pyrethroid, udbringning, køreskade) skal sammenholdes med merprisen for ærterne og evt. krav til maks. omfang af gnav på frøene. I gennemsnit af to års forsøg blev procent ærtefrø med gnav reduceret fra 4,6 til 1,7 ved pyrethroidbehandling i vækststadium 71 (10 procent bælg i fuld størrelse).
- I **fremavlsærter** kan en bekæmpelse også være aktuel. I forsøg er fundet, at 10 procent angrebne bælg kan reducere spireevnen med knap 4 pct.

Flyvningen af ærteviklere følges ikke længere i planteavlskonsulenternes registreringsnet, men man kan selv købe nogle feromonfælder.

Den vejledende bekæmpelsestærskel for konsum- og fremavlsærter (eksklusiv konservesærter) er en summeret fangst på 50 ærteviklere i alt fra to fælder. Den vejledende bekæmpelsestærskel for plukærter er en summeret fangst på 10 ærteviklere i alt fra to fælder.

Når tærsklen overskrides, skal larvernes klækning afventes (10-20 dage efter), før en bekæmpelse med et godkendt pyrethroid iværksættes.

Flyvning og æglægning af ærteviklere begynder normalt omkring blomstring, og æggene klækker 10-20 dage efter - hurtigst i varmt vejr. Det optimale bekæmpelsestidspunkt for ærteviklere ligger derfor oftest senere end tidspunktet for eventuel bladlusbekæmpelse.

Feromonfælderne kan købes hos:

- **GartneriRådgivningen.** Kontakt Solveig Sjørring, telefon 87 40 66 07, mail sis@vfl.dk eller direkte på www.gartnershop.dk.
- Et sæt ærteviklerfælder med to fældehuse, fældebunde og feromon koster 190 kr. plus moms plus ekspeditionsgebyr (20 kr.).
- Der anbefales min. to fælder pr. mark. I store marker (over 15-20 ha) anbefales flere fældesæt.



Billede 3. Ærteviklerens larve.

Trips

Trips optræder ofte udbredt i ærtemarkerne uden tilsyneladende at forårsage skade. Ved symptomer på angreb, det vil sige deforme blade (ved angreb i fremspiringsfasen) eller krumme og drejede bælg (ved sene angreb), kan en bekæmpelse undtagelsesvis være aktuel, hvis mere end 5-10 procent planter udviser symptomer.

Køreskade

Køreskaden i ærter omkring blomstring er ca. 1,5 procent af udbyttet med en 24 meter marksprøjte.

Skadedyrsmidler

I [tabel 1](#) ses en oversigt over midler og doser ved skadedyrsbekæmpelse i ærter. Vær opmærksom på, at flere af midlerne har begrænsninger i antallet af behandlinger pr. sæson.

I forsøg er der opnået god effekt mod bladlus med halv dosis Mavrik og Pirimor, det vil sige 0,1 liter pr. hektar Mavrik og 0,125 kg pr. hektar Pirimor. Øvrige pyrethroider vurderes at kunne benyttes med 3/4 dosis mod bladlus (se [tabel 1](#)). Mod ærteviklere er der kun få erfaringer med nedsat dosis.

Ved anvendelse af Pirimor forsvinder bladlusene ret hurtigt efter bekæmpelsen. Ved anvendelse af pyrethroider forbliver bladlusene ofte længe i marken uanset den anvendte dosering. Der kan evt. anvendes en blanding af Pirimor og et pyrethroid, hvis der ønskes en god synlig effekt og samtidig effekt på ærteviklere.

Pyrethroider anvendes uden for biernes flyvetid. Det vil sige, at de må anvendes i tidsrummet ca. kl. 21-03. Pyrethroidet Mavrik må dog anvendes hele døgnet.

By Rich Haddock